

Грижливо пазех – почти 30 години от тогава – това издание като скъп спомен за незабравимия Ведбал. Не допусках, че то ще бъде единственият запазен екземпляр, който ще мога да поднеса в дар на Института "Христо Смирненски".

ПОСЛЕДНИ ДНИ

Когато се разболя Ведбал, приятелите му се запитаха:

*Леверни
чуква бакър*

– Къде се губи Христо толкова време? Защо не пише вече? По това време малко приятели останаха? около него. Може би се страхуваха от болестта? му, коварната жълта гостенка! Нашият хумористичен страдалец, както се шегуваха някои близки негови другари, замина за Родопите, за да диша чистия боров въздух в планината на Орфей. От там той изпрати няколко писма и написа пътеписи за Рила и Родопите /"Куртова поляна" и др./, които са едни от художествените бисери на Ведбал.

Когато се завърна, вместо очакваното подобрене, болестта му се влоши. Чухме, че лекарят дал погрешни лекарства...

Нашето седемгодишно другарство, пълно с толкова общи възторзи, обща работа, вълнения и борби – главно с нашето сатирично перо – се губи в бледи спомени. Някои от тях се възновяват в паметта ми след като разгърнах списанията, в които работехме заедно. Чувствата от последните дни на нашето другарство са отразени поетично във Ведбаловото стихотворение "Минало":

Житейските наши пътеки тогас
Едва се опряха и пак
Издебна ни мълком раздялата зла
и стисна ни нейният мрак...

– Усмивката замръзна на устата му – писа Ханс¹. – Смъртта го грабна, без да знае, че отнася един истински поет.

Днес ние знаем – собствено не днес, а още когато излезе неговата сбирка "Да бъде ден" – че Смирненски е наистина един голям поет, но има още работи, още подробности от неговия живот, които ние не знаем... Или знаем, но премълчаваме!

Ето една задача на бъдещия биограф на Христо Смирненски и приемниците на неговите революционни и поетични завети.

Времето всичко открива.